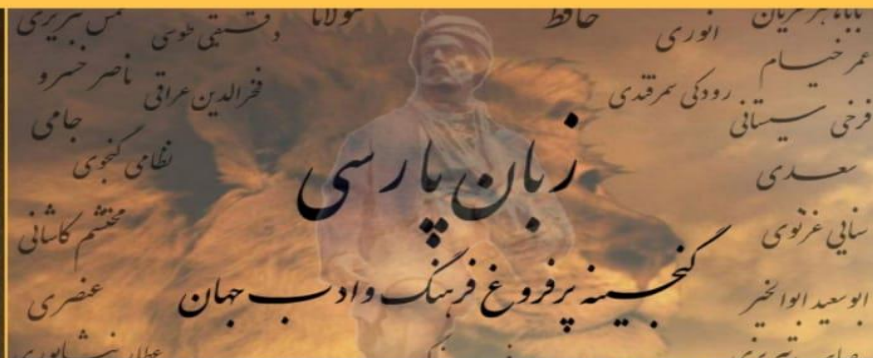
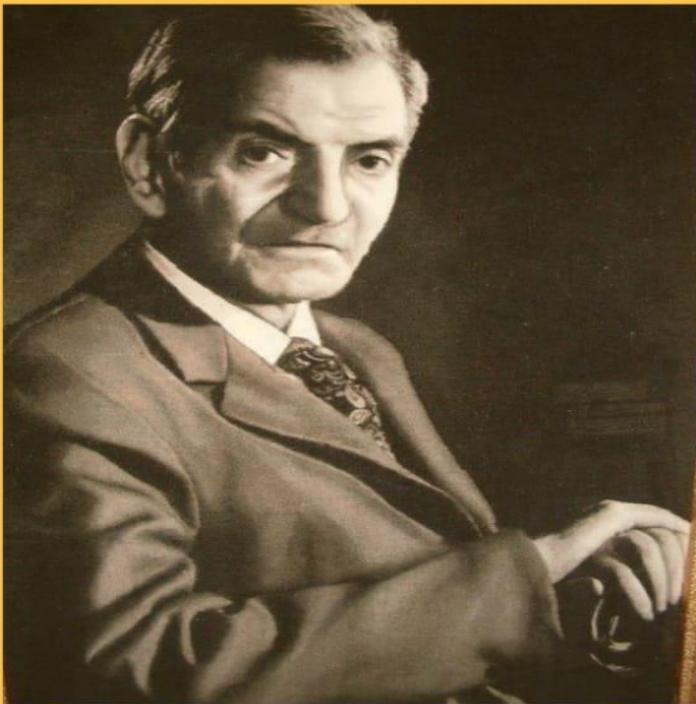
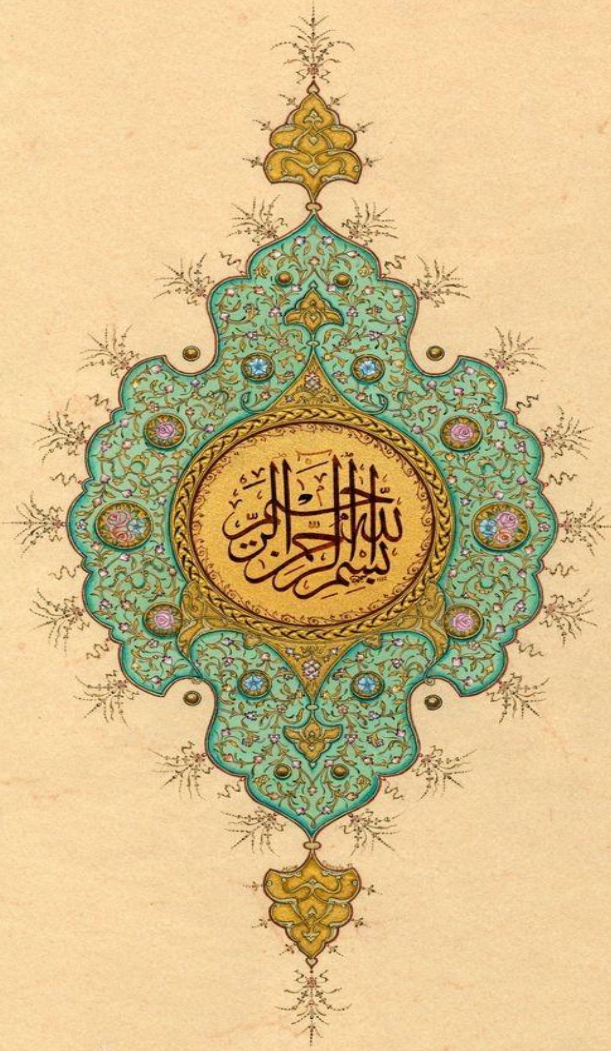

Görkəmli İran Şairi Ustad Şəhriyar

İran İslam Respublikasının Naxçıvandanakı
Baş Konsulluğunun Mədəniyyət Atəşəliyi

Görkəmli İran Şairi
Ustad Şəhriyar

Xüsusi Jurnal: Görkəmli İran Şairi Ustad Şəhriyar

Tərtibatçı: Əbülfəzl Rəbii

Çap: 2022

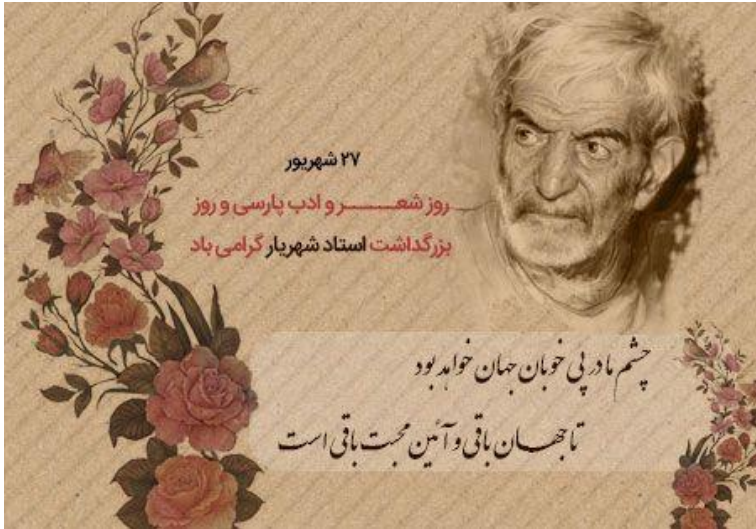
E_Jurnal

Dizayner: Əbülfəzl Rəbii

Mündəricat

Seyid Məhəmməd Hüseyn Şəhriyarın Həyatı və Yaradıcılığı	5
Təhsili	8
Nakam Eşq	11
Ailəsi	15
Şəhriyarın Əxlaqi Keyfiyyətləri	16
Şəhriyar Təxəllüsü	17
Məhəmməd Hüseyn Behcət Təbrizi Təxəllüsü	18
Türk dilində yazdığı "Heydər Babaya Salam"	19
Dini Şeirləri	21
Əli Ey Homay Rəhmət Şeiri	21
Şəhriyarın Ən Acı Xatirəsi - Anasının Vəfatı	25
Şəhriyarın Vəfatı	25
Ustad Şəhriyarın Şəkili Olan Poçt Markalarının Nəşri	27
Ustad Şəhriyarın Anım Mərasimində İnkılabın Ali Rəhbərinin Bəyanatı	29
Ustad Şəhriyar - Əli və gecə şeiri	36

**27 Şəhrivər 18 sentyabr , Milli Fars Dili
Şeir və Ədəbiyyat Günü , Ustd
Şəhriyarın Anım Günü
mübarək olsun!**

Görkəmli İran Şairi Ustad Şəhriyar

Seyid Məhəmməd Hüseyn Şəhriyarın Həyatı və Yaradıcılığı

Ad: Seyid Məhəmməd Hüseyn

Soyad: Behcət Təbrizi

Təxəllüs: Şəhriyar

Doğum tarixi: 21 mart 1904-cü il

Ölüm günü: 18 sentyabr 1988-ci il

Peşə: şair və yazıçı

Dəfn yeri: Təbriz şəhəri Şairlər Məqbərəsi

Şəhriyar ləqəbli Seyid Məhəmmədhüseyn Behcət Təbrizi fars dilində gözəl şeirlər yazan məşhur şair və ədəbiyyat adamlarındandır. Onun məşhur şeirlərindən biri də Həzrət Əlinin (ə) mədhinə yazmış olduğu “Əli Ey Homaye Rəhmət” adlı şeiridir. O, farsca yazdığı şeirlərdən başqa, anasının xahişi ilə gözəl türkcə şeirlər də yazmış və 1950-51-ci illər arasında Azərbaycan ədəbiyyatının şah əsəri olan “Heydər Babaya Salam” poemasını yaratmışdır. Şəhriyarın vəfatının ildönümü olan Şəhrivar ayının

iyirmi yeddisi İranda “Milli Şeir və Ədəbiyyat Günü”
kimi qeyd olunur.

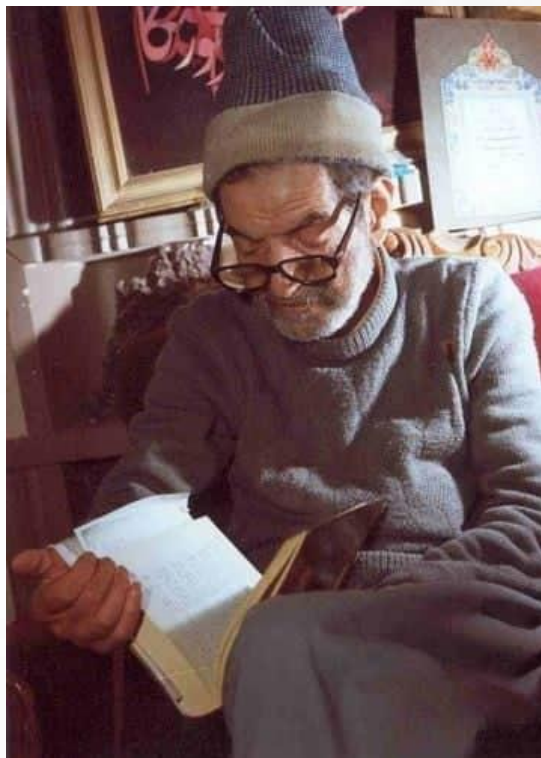

Ustad Şəhriyarın əsl adı Seyid Məhəmməd Hüseyn Behcət Təbrizidir. Bu məşhur İran şairi 21 mart 1904-cü il tarixində gözəl Təbriz şəhərində ziyalı və ədib ailəsində anadan olub. Atasının adı Hacı Mir Ağa Xoşginabi, anasının adı isə Kövkəb xanım (Nənə xanım kimi tanınır) olub. Şəhriyarın atası Təbrizdə savadlı hüquqşünas, anası isə evdar qadın olub. Seyid Məhəmməd Hüseynin beş qardaşı və yeddi bacısı var idi.

Təhsili

Şəhriyar ləqəbi ilə tanınan Seyid Məhəmməd Hüseyn Behcət Təbrizi ilk təhsilini doğulduğu evdə almağa başlayıb. İlk əvvəl ata və anası, daha sonra isə mərhum Əmirxizi onun müəllimləri idilər. Şəhriyar onlardan yazıb-oxumağı, Qurani-Kərimi qiraət

etməyi, Sədinin “Gülüstan”ı və Hafizin “Divan” ını öyrəndi. Hafizin Divanı ilə tanış olduqdan sonra şeir və ədəbiyyata həvəs göstərdi.

Məhəmməd Hüseyn klassik təhsilini “Müttəhidə” məktəbində, orta təhsilini isə Təbrizdəki “Firdovsi” məktəbində bitirib, 1921-ci ildə təhsilini davam etdirmək üçün Tehrana getmiş və orada orta təhsilini “Darul-fünun” məktəbində tamamlamış, sonra 1924-cü ildə tibb məktəbinə daxil olmuşdur. Şəhriyar tibb sahəsinə maraq göstərməmiş və nəhayət, doktorluq diplomu almamışdan əvvəl emosional və sevgi hadisələri səbəbindən təhsilini davam etdirməkdən imtina edərək, həkimliyi tərk etmişdir. Şəhriyar nakam sevgidən sonra 27 yaşında ikən məşhur rəssam Kamal əl-Mülkun köməyi ilə Neyşabura getmiş və 1925-ci ilə qədər bu şəhərin Sənəd İdarəsində çalışmışdır.

Nakam Eşq

Şəhriyar tıbb təhsilinin başlanğıcında Abdullah Əmirtəhmasibin (Əhməd şah Qacarın qvardiyasının komandanı) qızı Sürəyya adlı bir qıza aşiq olur və onunla sevgi münasibətində olur. Çıraq Əli Salar Heşmət Şəhriyarın bu eşqdə rəqibi və Rza şahın əmisi oğlu olduğu üçün Sürəyya onunla evlənmək məcburiyyətində qalıb.

Şəhriyar Sürəyya ailə qurduqdan sonra, təhsilini yarımçıq qoyaraq Neyşabura getdi və 1935-ci ilə qədər bu şəhərdə Sənəd İdarəsində çalışdı. Amma 1935-ci ilin sonunda xəstəlik səbəbindən Tehrana göndərilir və yenidən sevgilisini görür. Sürəyya xəstəxanada Şəhriyarı ziyarət etmək üçün onun yanına getdi. Şəhriyar orada Sürəyyaya bu qəzəli oxudu:

آمدی جانم به قربانت ولی حالا چرا

بی وفا حالا که من افتاده ام از پا چرا

Müalicədən sonra Tehrandakı qalsada, Sürəyya ilə əlaqəsi kəsildi və Kənd Təsərrüfatı Bankında işə düzəldi. Şəhriyar bu nakam eşqi onu məcazi eşqdən həqiqi və mənəvi eşqə gətirən ilahi bir nemət hesab edirdi. Artıq Sürəyya ilə Şəhriyarın bir-biri ilə əlaqəsi yox idi. Şəhriyarın oğlunun dediyinə əsasən, 1969-cu ildə Sürəyya Şəhriyara iki məktub göndərmiş. Şəhriyar isə buna cavab olaraq, özünün məşhur qəzəllərini

Sürəyyaya göndərmişdir. Sürəyya Şəhriyarın vəfatından 7 il sonra, 1995-ci ildə vəfat edib və onun heç bir şəkli yoxdur.

İran İslam Respublikasının Naxçıvanda
Baş Konsulluğunun Mədəniyyət Attaşesi

**Milli Fars Şeir və Ədəbiyyatı
və Ustad Şəhriyarın anım
günü mübarək olsun!**

ALLAH BOYAĞI

**İslam oyatdı xalqı, başın qovzayan qaçır,
Şeytan bacarmadı ki, yatanlar oyanmasın.
Hər rəngi at, fəqət boyan Allah boyacağına,
Hər aldadan boyaqlara qəlbın boyanmasın.**

**Xəlqin gözün oyardı şahın mirqəzəbləri,
Qoy bir oyulsun öz gözünü, ta göz oyanmasın.
Təbliğ o payədə gərək olsun ki,
müddei Bir nöqtəsində zəfina barmaq qoyanmasın.**

**Əlfazi möhkəm etməli, mənanı çox lətif,
Sözlər gərək soğandisa, hər kəs soyanmasın.
Amma gecə namaz da qılırsan, yavaşca qıl,
Qoy zəhmətilə huşlanan olsa, oyanmasın.
Ağzında dadlı sözlərünü sən də, Şəhriyar,
Eylə bişir ki, xəlq dadından doyanmasın.**

Ailəsi

Şəhriyar Təbrizdən 33 il sonra doğma şəhərinə qayıtdı və 49 yaşında olarkən bibisinin 21 yaşlı nəvəsi, müəllimə olan Əzizə xanım Əbdülxaliqi ilə ailə qurdu.

Bu evliliyin nəticəsində Şəhrazad və Məryəm adlı iki qız və Hadi adlı bir oğulu dünyaya gəldi.

Şəhriyarın Əxlaqi Keyfiyyətləri

Şəhriyar mömin bir şair idi. Onun mənəvi keyfiyyətləri arasında qonaqpərvərliyini qeyd etmək olar. O, həssas, təvazökar və dərvişsifət bir insan idi. Ustad Şəhriyar bütün sənət növlərinə, xüsusən də şeirə, musiqiyə və xəttatlığa böyük maraq göstərmiş, Nəsx və Nəstəliq xəttlərini yazmaqda böyük məharətə malik bir insan olmuşdur. O, gənclik illərində setarı elə çalardı ki, onun ifası ustad Əbülhəsən Səbanın gözlərini yaşardırdı. O, saz üçün aşağıdakı şeiri oxuyurdu:

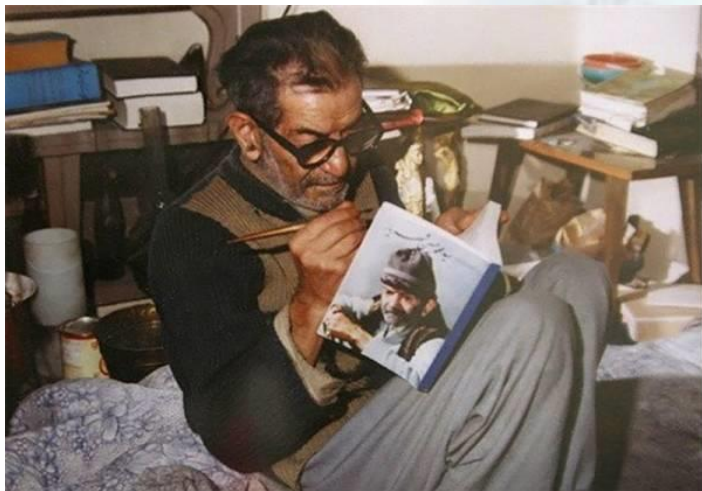
نالده به حال زار من امشب سه تار من

این مایه تسلی شبهای تار من

Bir müddət sonra o, setar çalmağı da əbədi olaraq tərgitdi.

Şəhriyar Təxəllüsü

Ustad Məhəmmədhüseyn Şəhriyar ilk şeirini dörd yaşında Azərbaycan türkcəsində yazıb. Lakin Şəhriyar ilk şeirlərini əsasən fars dilində yazıb.

Məhəmməd Hüseyn Behcət Təbrizi Təxəllüsü

Məhəmməd Hüseyn Behcət Təbrizi Tehrana getdikdən sonra, özünə təxəllüs axtarmağa başladı. Beləliklə, gözəl bir təxəllüs seçmək üçün dəstəmaz alaraq, niyyət etdi. Hafiz Şiraziyə olan xüsusi sevgisinə görə yenə də Hafizin Divanı ilə fal açdı. Hər iki dəfə Şəhriyar sözü ilə qarşılaşdı.

غم غریبی و محنت چو بر نمی تابم

روم به شهر خود و شهریار خود باشم

دوام عمر او ز ملک او بخواه ز لطف حق حافظ

که چرخ این سکه دولت به نام شهریار زدند

Məhəmməd Hüseyn daha sadə bir təxəllüs istəsə də, Hafizə hörmət əlaməti olaraq “Şəhriyar” təxəllüsünü qəbul etdi.

Türk dilində yazdığı “Heydər Babaya Salam”

Şəhriyar deyir ki, mən anama farsca şeirlər oxuyanda o, tənə ilə deyirdi:

“Oğlum, şeirlərini ana dilində yaz ki, anan da sənin şeirlərini başa düşsün! Anasının və yaxınlarının xahişi Şəhriyarı doğma dilində yazmağa vadar etdi və dünya xalqlarının ən gözəl poemalarından birini yazdı.

“Heydər baba salam” poeması 1943-cü ildə çap olunduğu andan etibarən rəğbətlə qarşılıb. Bu poemanı tərtib edərkən Şəhriyar Azərbaycan milli ədəbiyyatından ilham alıb. Bu şövq dolu şeir, Şəhriyarın Azərbaycan xalqına sevgisini nümayişdir. “Heydər baba salam” poeması Azərbaycan türkcəsində yazılmış ən yaxşı ədəbi əsərlərdən biridir.

Dini Şeirləri

Şəhriyarın bir çox şeirlərində Əhli-beytə (ə) sevgi və məhəbbət görülməkdədir. Çünki o, ailəsinin dinə olan sevgisi səbəbindən, uşaqlıq dövrlərindən imamların və Əhli-beytin (ə) məhəbbəti ilə yaxından tanış olmuşdur. O, Peyğəmbərimiz Rəsuli-Əkrəmin (s) və Əmirəl-mömin Əlinin (ə) barəsində gözəl şeirlər yazmışdır.

Əli Ey Homay Rəhmət Şeiri

Şəhriyarın ən məşhur şeirlərindən biri də Həzrət Əlinin (ə) mədhinə yazılmış olan “Əli Ey Homaye Rəhmət” şeiridir. Şəhriyar bu şeiri yazanda o şeiri heç kimə oxumamışdı və heç kəsin ondan xəbəri yox idi. Bu zaman Ayətullahul-üzma Mərəşi Nəcəfi Şəhriyarı Quma dəvət etdi və ona dedi:

“Əli ey Homay Rəhmət” şeirini nə vaxt yazmısan? Şəhriyar soruşdu: “Sən bu şeiri haradan bilirsən?! Mən bu şeiri heç kimə oxumamışam və heç kimlə bu haqda danışmamışam!”

Ayətullahul-üzma Mərəşi Nəcəfi Şəhriyara dedi: “Bir gün yuxumda Şəhriyar adlı bir şair gördüm ki, Əmirül-möminin (ə) mədhi üçün şeir oxuyur. Yuxunu görəndən sonra səni axtardım və onu sənə danışmaq üçün səni Quma dəvət etdim.

Ayətullah Mərəşi yuxusunu danışdıqdan sonra hər iki tərəf də təəccüblənərək, dərin duyğulara qərq olur. Ayətullah Mərəşi yuxusunu danışdıqdan sonra aydın olur ki, şeirin yazılma tarixi və vaxtı Ayətullahın yuxu gördüyü vaxta təsadüf edir.

علی ای همای رحمت توجه آیتی خدارا

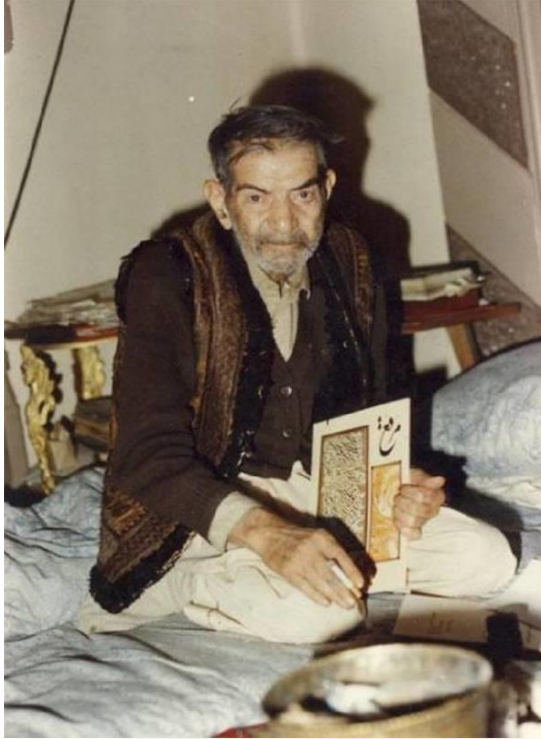

که به ما سوا فکندی همه سایه هما را
دل اگر خدانشاسی همه در رخ علی بین
به علی شناختم من به خدا قسم خدا را
برو ای گدای مسکین در خانه علی زن
که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را

Şəhriyar özünün ən dəyərli şeirlərini Həzrət
Seyyidü-Şühəda İmam Hüseyin (ə) və onun
əbədiyyət dastanına həsr etmişdir:

شیعیان دیگر هوای نینوا دارد حسین
روی دل با کاروان کربلا دارد حسین
از حریم کعبه جدش به اشکی شست دست

مرور پشت سر نهاد اما صفا دارد حسین

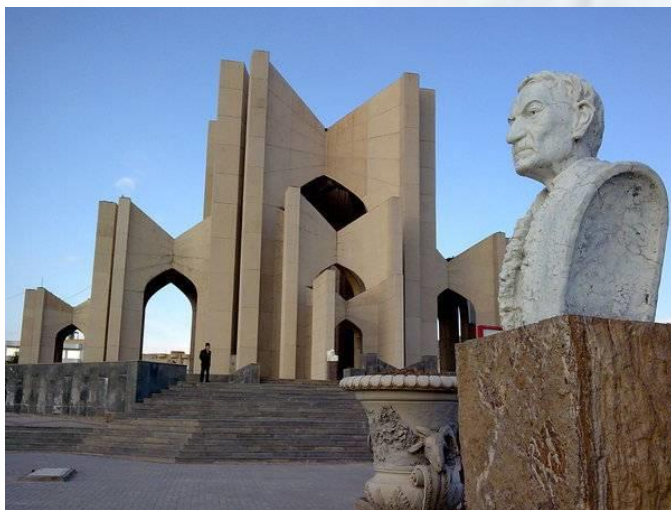
Şəhriyarın Ən Acı Xatirəsi - Anasının Vəfatı

Şəhriyarın anası 1954-cü ildə vəfat edib. O, anasının vəfatını həyatının ən acı hadisəsi hesab edərək, ona “Ey vay anam” adlı gözəl və kədərli bir şeir yazıb. Şəhriyarın ana da atası kimi Qumda dəfn olunub.

Şəhriyarın Vəfatı

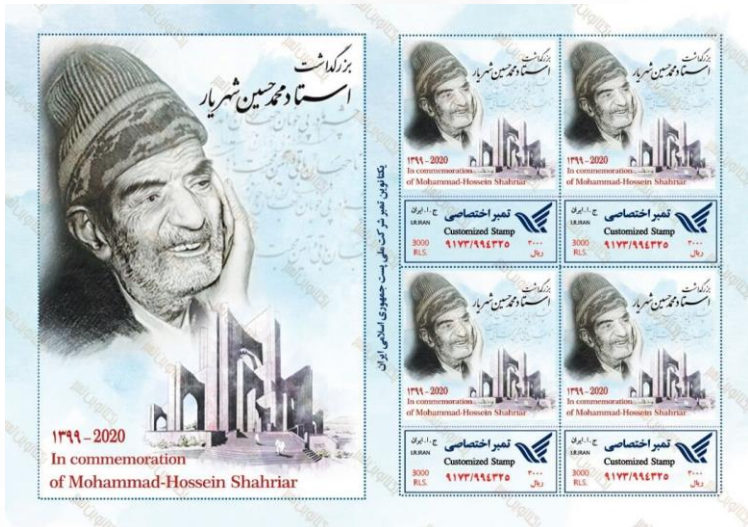
1987-ci ildə 83 yaşında ikən ağciyər xəstəliyinə görə xəstəxanaya yerləşdirilən Şəhriyar səkkiz aydan sonra təyyarə ilə Tehrana göndərilərək Mehr xəstəxanasına yerləşdirilsə də, müalicələri nəticə vermədi.

18 sentyabr 1988-ci ildə, 84 yaşında olarkən bu böyük şairin ruhu Uca Allaha qovuşdu və o möhtərəm şəxsin cənazəsi bir çox şair və sənətkarlarının dəfn olunduğu Təbriz “Şairlər Məqbərəsi” ndə dəfn edildi.

Ustad Şəhriyarın Şəkili Olan Poçt Markalarının Nəşri

Ustad Şəhriyarın vəfatının birinci ildönümündə İranın Poçt Nazirliyi üzərində ustad Şəhriyarın təsviri, Təbrizin şairlər məqbərəsi, və Nəstəliq xətti ilə onun

məşhur şeiri olan “Əli Ey Homaye Rəhmət” həkk olunmuş markalar buraxıb.

Şəhriyar Fondu İran təqvimi ilə hər il Şəhrivər ayının 27-də “Fars şeiri və ədəbiyyatı günü” ndə bu dəyərli ustadın xatirəsini yad etmək üçün xüsusi mərasim təşkil edir.

Ustad Şəhriyarın Anım Mərəsimində İnkilabın Ali Rəhbərinin Bəyanatı

Şəhriyarın farsca şeirlərinin əsas xüsusiyyəti şeirin sözün həqiqi mənanı ifadə etməsidir. Yəni bu şeirlər, təkcə sözlərin nəzmi demək deyil. Bu, hiss və xəyallardır. Bəzən isə bu dil zirvəyə çatır. Yəni Şəhriyarın farsca şeirində bəzi qəzəllərimiz var ki, birinci dərəcəli fars qəzəlləri sırasındadır. Təbii ki,

bunlar çox deyil, amma var. Bəzən isə dil tənəzzül edir. Bizim qeyri-farsdilli bir bölgədə doğulmuş olan bir şairdən bundan başqa təvəqqömüz yoxdur. Amma Şəhriyar və onun farsca şeiri haqqında bildiklərimiz onu dilimizin ən böyük şairlərindən biri sırasına qoyur.

Şəhriyarın poeziyası haqqında deyiləcək ikinci şey isə deyilənlərdən daha yüksək bir şeydir. Şəhriyar İranın bütün qaranlıq dövrlərinin ən böyük şairlərindən biridir və bu, məhz onun “Heydər Babaya Salam” poeması səbəbindəndir. Heydər Babaya Salam müstəsna bir şeirdir, Şəhriyar poeziyasının bütün müsbət keyfiyyətlərini özündə cəmləşdirir. Yəni rəvanlıq, saflıq, şirin danışmaq və poeziya ilə bağlı hər şey “Heydər Babaya Salam” poemasıdır.

Bundan əlavə, “Heydər Babaya Salam” poemasında bir şey daha var ki, o da şairin öz zehni tarixinin mənzərəsi olan normal bir şeirdə bir çox hikmətləri cəmləməsidir. Bu səbəbdən də, Şəhriyarı müdrik şair hesab etmək olar.

Fikrimizcə, Heydərbaba şeirinin təməli çox ucadır. Düşünürük ki, bu, şeirin, hikmətin, gözəl dilin və obrazın fəvqəladə gücünün çox bədii qarışığıdır və o bunu gəncliyində yazmışdır. Şəhriyar poeziyasında, mənəcə, geniş ictimaiyyət tərəfindən diqqətə alınmalı olan, əsas bir məqam var. Bu isə, Şəhriyarın ömrünün mühüm bir dönəmini, təqribən son otuz ilini çox gözəl irfani və mənəvi halda keçirməsidir. Qurani-Kərim vasitəsilə mənəviyyatını gücləndirməklə, öz məqamını artırmışdır. O, öz batinini və mənəviyyatını

sflaşdırmağa çalışırdı. O, bu mənaları son 20-30 ildə yazdığı şeirlərində aydın ifadə edib. Hətta onun özündən eşitdiyimə əsasən, o, öz dəstxətti ilə Quran yazmışdı.

İnqilab qalib gələn zaman Şəhriyar, inqilabi dini-mənəvi ruh və aydın düşüncə ilə qarşıladı. Bəlkə də inqilabın ilk bir-iki ilində heç birimiz Şəhriyarı yada salmamışıq. Çətinliklər o qədər çox idi ki, insanlar Şəhriyarı xatırlamırdılar. Bir də gördük ki, Şəhriyarın səsi Təbrizdən yüksəlir. O, inqilabı tərifi edirdi. Gördük ki, o bütün prosesləri izləyir. O, inqilabın bütün önəmli anlarında mühüm rol oynayır. Şəhriyarın müharibə üçün yazdığı şeirlərin sayı, müharibə ilə bağlı mərkəzlərdə, məsələn, müharibə və döyüş poeziyası ilə bağlı qurultaylarda və s.kimi,

o cümlədən də, xalqın səfərbərliyi, SEPAH və ya ordu barədə olan şeirləri o qədərdir ki, əgər insan özü görməsə, eşitməsə və ona toxunmasa, təxminən səksən yaşında olan bir kişinin bunu edəcəyinə inanmazdı.

Ondan belə bir gözlənti yox idi. Bu, o insanın səmimiyyətini, saflığını və mərhəmətini göstərirdi. Şəhriyar İslamçı və İnqilabçı bir şair idi. Bilirdim ki, Şəhriyarın inqilab üçün oxuduğu bir vaxtda əvvəlki rejimə bağlı, Şəhriyarla dostluq tarixçəsi olan bəzi ziyalılar ona davamlı təzyiqlər edir, haqqında həcvlər yazırdılar. Onu qınayırdılar ki, niyə İslam inqilabına bu qədər can yandırırısan? O isə dağ kimi dayanmışdı.

Mən həqiqətən təəccüb edirdim. Ona təzyiq edənlərin bəzilərini yaxından tanıyırdım, şeirlərini,

zehni düşüncələrini bilirdim. Onların bəziləri köhnə rejimə bağlı və birbaşa həmin fraksiya ilə əlaqəli idi. Onlar şahın sarayının və idarəçilik aparatının bir parçası idi. Onların bəziləri sovet yeməklərini yeyən bir kütlə idi. Bu qrupların aralarında əsas və məntiq baxımından uçurum olsa da, hamısı Şəhriyara qarşı təzyiqdə iştirak edirdi. Şəhriyar isə möhkəm dayanmışdı.

Şəhriyar təvazökar bir şair idi. Şöhrətpərəst deyildi. Allah və vəzifəsini yerinə yetirmək üçün çalışırdı. İndi Uca Allah onun mükafatını verir. Bu gün Şəhriyar İranın çox parlaq şəxsiyyətidir. Bu, Şəhriyarın qazandığı qəribə bir şöhrətdir. Bu, Allaha xidmət və vəzifəsinin icrasının nəticəsi idi. Şəhriyar əbədiyyən var olacaq. O elə şairlərdəndir ki, özündən

sonrakı dövrlərdə öz zamanında olduğundan daha çox məşhurlaşacaq, daha böyük olacaq. Eynilə, Sədi, Hafız, Mövləvi və s. böyüklər kimi. Onun üçün hər nə etsək də, azdır. Şəhriyarın hər hansı bir ölkədə və hər hansı bir xalq arasında tanınması mübarək və faydalıdır. O, xalq üçün çox mühüm və əhəmiyyətli bir şəxsiyyətdir.

Ayətullahul-üzma Seyid Əli Xamenei

İslam İnkılabının Ali Rəhbəri

Tehran, 4 dekabr 1992-ci il

Ustad Şəhriyar - Əli və gecə şeiri

İran İslam Respublikasının Naxçıvandakı
Baş Konsulluğunun Mədəniyyət Attaşeyi

Allahın adı ilə

Ustad Şəhriyar - Əli və gecə şeiri

Bu şeirin orijinalını Şəhriyar fars dilində yazıb və Azərbaycan dilinə çevirilmişdir ki, şeirsevərlərə təqdim olunsun.

GEÇƏ VƏ ƏLİ

O, Allahın şiri, ərəbin şahı,
Unutmaz heç zaman Əli Allahu.
Əlinin sirtini bildirdi gecə,
Allahın sirtinə məhrəmdir necə?
Gecə çox yaxından görübdür Əli,
Daha qaranlıqdan görübdür Əli,
Gecə münacatı oxudu Əli,
Qaynardı xaliqə eşqi əzəli.
Şirin yuxudaykən o şahı gördü,
Bir uçuq divara dayanıb durdu.
Fələyin qəsrini qoruyanlara,
Çatırdı naləsi yerin onlara.
Şəmtək göz yaşından olmuşdu bezar,
Göz yaşı tökərək edib ahı zar.
Dərdinin dodağı açılan zaman,
Qapı, ev, eşik də çəkirdi aman.
Qulaqdan dürr kimi söz asılıbdır,
Kufə məscidi də bihüş olubdur.
Səhərin sinəsin üfüqlər yarıb,
Ölkənin gözələri yuxusuz qalıb.
Oruc tutan üçün gün ki, qurtarar,
Arpa çörəyiylə o, iftar açar.
Gecə qaranlıqda heç kəs bilmədən,
Ərəb yetiminin şamını verən,

شعر : شب و علی

علی آن شبوز خدا شاه عرب
العی داشته با این دل شب
شب ز اسرار علی آگاه است
دل شب محرم مزاجه است
شب علی دین و به از دینکی دین
گر چه او نیز به تاریکی دید
شب شلیده سمت مناجات علی
جوشش چشمه ی عشق از لب
شاه را دیده به نوشیلی خواب
روی بر سینه ی دیوار خراب
قلعه باتی که به فسر افلاک
سر دهد ناله ی زندانی خاک
اشکباری که چو شمع بیزار
می فشاند زر و می گرید زار
دردمندی که چو لب بگشاید
در دیوار به زلفار آید
کلماتی چو در آویزه ی گوش
مسجد کوفه هنوزش مدهوش
فجر نا سینه ی افاق شکافت
چشم بیدار علی خفته نبافت
روزه داری که به مهر اسرار
بشکت نان جوین در افشار
داشتی که به تاریکی شب
می برد شام بیتیمان عرب

İran İslam Respublikasının Naxçıvandakı
Baş Konsulluğunun Mədəniyyət Attaşesi

Allahın adı ilə

Ustad Şəhriyar - Əli və gecə şeiri
II hissəsi

Bu şeirin orijinalını Şəhriyar fars
dilində yazıb və Azərbaycan
dilinə çevirilmişdir ki,
seirsevərlərə təqdim olunsun.

Bir şah ki, gecələr gizlincə gedər,
Yoxsullar evinə hədiyyə verər.
Orturdü bu sirri pərdəyi-cəli,
Heç kimsə bilməzdi Əliyi Əli.
Sirlər qanadında uçan o şahin,
Gedir əbədiyyət tərəfə yəqin.
Elə ki, düşməni o, qılinc çəkər,
Şirlərin başına göydən od tökər.
Xəstə dənizinə batmışdı Əli,
Peyğəmbər yerində yatmışdı Əli.
O səhər qiyamət kimi alovlu,
Məscid qapısı da nə başılovlu.
Qapı da həsrətlə deyər: "Vəlini,
Qoymam içəri keçsin Əlini".
Şah da açıldı, yolu bağladı,
Ata, getmə dedi, Zeynab ağladı.
Gizli bir səs gəldi, ey şah-i-zəman,
Şahadət kəmərin möhkəm bağla sən.
Haqla görüş üçün o böyük insan,
Qatili oyatdı səhər yuxudan.
Səcdəyə düşəndə, zalim arxadan,
Zəhərli qılıncla vurdu başından.
Qatili tutaraq əsir etdilər,
İşarə eyləyib ona dedilər:
Ey əsir! Əlinin qatili sənənsən,
Məyər sən Allahsan? Allaha düşmən?
Salıbsan aləmə gör nə böyük çər,
"Əli boşərdirsən, ən yüksək başə".
Ağlayır yuyucu, ağlayır kəfən,
Ağlayır oraya hər gəlib gedən.
Hamı vurulubdur sənə, ya Əli,
Aləm qurban olsun sənə, ya Əli.

شعر شب و علی استاد شهریار بخش ۲

پادشاهی که به شب براف براف
می کشد بار گدایان بر دوش
تا نشد پردگی آن سزء جلی
نشد افشا که علی بود علی
شاهزای که به بال و پر راز
می کند در ابدیت پرواز
شهمساری که به برق شمشیر
در دل شب بشکافت دل شیر
عشقزای که هم اخوش خطر
خفت در خوابگاه پیغمبر
آن دم صبح فحامت ناکبر
حلقه ی در شد از او دامن گیر
دست در دامن مولای زد در
که علی بگردد و از ما سگردد
شد شه و ا شد و دامن به گرو
زینبش دست به دامن که مرو
شد می بست و ندایی منهم
که کمزبند شهادت محکم
پیشوایی که ز شوق دیدار
می کند قائل خود را بنیاد
ماه محراب عبودیت حق
سر به محراب عبودیت منشق
می زند پس لب او کاسه ی شیر
می کند چشم اشارت به اسیر
چه اسیری که همان قائل اوست
تو خدایی مگر ای دشمن دوست
در جهانی همه شور و همه شر
ها علی بشر کیف بشر؟
کن از گریه غمناک جمل
پرهیز از رخ وصال جمل
شیراز، مست و لای، تو علی
جان عالم به فدای تو علی